

FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt 60 kr.
Félévre . . . . . 1 „ 30 „
Negyedévre . . . . . 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:

ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Cserhádi Sándor.

A földmivelésügyi miniszter ur kezdeményezéséből egy idő óta szerte az országban gazdasági előadások tartatnak, a melyeken felvilágosításokat nyer a gazdaközönség a gazdálkodás helyes módjairól, fogásairól. Azok között, kik ez előadásokat tartják a gazdaközönségnek, a gazdasági akadémia és tanintézetek tanárai buzgólkodnak leginkább, a kiknek egész életük folyása a gazdálkodás tanításából áll. Az akadémia és gazdasági tanintézetek célja, hogy a földbirtokok leendő tulajdonosait és főképpen a gazdatiszteket képezze ki a gazdálkodásban, hogy így az olyan birtokosok, kiknek az Isten annyi fekvőséget adott, hogy ők saját maguk keze munkájával, törekvésével megművelni nem bírják, az ilyen kiképzett gazdatisztekre bizzák azt.

A gazdasági akadémia és tanintézetek tanári kara tehát hazafias munkát végez, midőn évről-évre mindigre több művelt gazdát és gazdatisztet nevel fel a hazának. Ezen lelkes és ügybuzgó gazdasági tanárok közül ez alkalommal Cserhádi Sándor magyar-óvári gazdasági akadémiai tanárt mutatjuk be olvasóinknak, a kinek a nép nevelésére irányuló törekvése szinte lépést tart az ő nagy tudományával és alapos képzettségével. Ha bárhol az országban ily gazdasági előadás tartatik, Cserhádi nem hiányozhat onnan.

A mult hetekben Léván tartott tanártársaival együtt előadásokat az ottani gazdáknak, e héten

pedig az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezett szőlészeti tanfolyamon ad elő a szőlők trágyázásáról.

Cserhádi Sándor a magyaróvári akadémia nagy kiterjedésű kísérleti telepén az egész ország gazdaságának hasznohajtó, üdvös munkát végez azzal, hogy kipróbálva egyes növényeknek termelési módjait, köztudomásra hozza tapasztalatait s buzdítja a gazdaközönséget a kísérlettételre. A műtrágyával való kísérletek ma már nagy arányokat öltöttek, nem kevesebb mint másfél ezer magyar gazda próbálkozik meg ez esztendőben a műtrágyával, kiket mind Cserhádi buzdított erre.

E mellett a tevékenysége mellett igen élénk irodalmi tevékenységet is fejt ki Cserhádi részint az ő „Mezőgazdasági Szemle“ cz. folyóiratában, részben egyéb szaklapokban is. A „Független Újságot“ is fel szokta keresni szakavatott cikkeivel.

Cserhádi Sándor még ereje teljében levő munkabíró fiatal ember, kitől sok

jót és üdvöset várhat még a magyar gazdaközönség. 1852-ben született és szakismereteit a külföldi egyetemeken megszerezvén, 1878-ban nevezték ki a gazdasági akadémia tanárává, mely főiskola tanári kara annyi jeles gazdát képezett ki a magyar mezőgazdaságnak és ebben a sikerben Cserhádi Sándornak jelentőséges része van. Országszerte végeztetett kísérletezései pedig csakugyan uttörő munkát teljesít.

Cserhádi Sándor.

Törvény a munkásokról.

Magyarországon egész a legutolsó időkig a mezei munkás nem fizetett cselédje volt a gazdának, hanem sorsának valóságos osztályos társa, családjának valóságos tagja. A viszony, mely a gazda és munkás között létezett, még a régi patriarchalis viszony volt, a midőn a munkás gazdájában a kenyéradó családfőt, a gazda munkásában a munkát teljesítő családtagot látta. Amde az idők változtak. Az élet minden nyilvánulásából kivészett az egyszerű családi jelleg. De különösen kivészett ott, a hol ez a boldogság és megelégedés alapját képezte, kivészett a gazda és munkás közötti viszonyból.

Az élet mindennapi terhe sok gazdát arra a helytelen nézetre vette reá, hogy a munkás nem egyéb mint fizetett árucikk, a melyet kihasználni az utolsó cseppig szükséges, a munkást ismét arra a vélekedésre szorította, hogy a gazda csak olyan és annyi munkát követeljen, a mennyit tényleg megfizetni képes. A két ellentétes nézet természetesen csakhamar éles összeütközésre vezetett, a melyeket azok a nemzetközi szociálisták igyekeztek a saját önös céljaikra felhasználni, a kik a zavarokat mindenütt előidéztek, hogy azoknak a leple alatt, tetszetős jelszavaknak a hangoztatásával a félrevezetett néprétegek mozgalmainak élére állva, első sorban a maguk anyagi érdekeit mozdítsák elő. Így jöttek létre azok a munkásmozgalmak, melyek sok tekintetben igazságos alappal bírtak, de a melyek a munkától való tartózkodással helytelen uton szereztek igazaik érvényesítését, a mely eljárás a munkaadó gazdáknak is a szükségesnél erőteljesebb ellenállását idézték elő.

A legszomorubb volt azonban az egészben, hogy legtöbbet az erkölcsi törvények szenvedtek. Mert megrendítették az adott szó szentségét, megrendítették a hitet a szerződések szentségében és általánossá tették úgy a munkások, valamint a gazdák részéről azt az eljárást, hogy a kötött szerződéseket meg ne tartsák, hanem a legutolsó pillanatban igyekezzenek egymástól sokszor valóban igazságtalan előnyöket kicsikarni.

Ezeken az állapotokon segíteni van hivatva az a törvény, a melyet a törvényhozás a legutóbbi napokban elfogadott és a melynek hivatása a munkás és a gazda közötti viszonynak a törvényes szabályozása. Ennek a törvénynek alapelve épen az, hogy a munkás és a gazda közötti szabad egyezkedést és megállapodást biztosítja, azonban szigoruan örökös a fölött és ha szükséges, elég súlyos büntetéssel sújtja azt a gazdát és azt a munkást, a ki a kötött szerződésben magára vállalt kötelezettségét megfelelő törvényes ok nélkül nem teljesíti.

Nem irányul ez a törvény a munkások ellen. Sőt inkább sokkal súlyosabb az a gazdákra, különösen azon gazdákra, a kik munkásaikkal eddig is jól bántak, de azért mégis szívesen fogadják a gazdák, mert ezzel megmutatják, hogy a szociális izgatók lármája hiábavaló és hamis, hogy azok hazudnak, a midőn a gazdákat vádolják. A munkások pedig láthatják ezen törvényből is, a melyet pedig nem a munkások, hanem a legnagyobb részt birtokos képviselők hoztak meg, hogy igenis a magyar gazda a munkásával együtt érez és érdekeit, ha kell, még törvény által is biztosítja.

Hisszük, hogy ennek a törvénynek a hatása nem fog elmaradni. A munkások alkudjanak meg a munkára úgy a mint az érdekeiknek megfelelő, a gazdáknál abban akadályra találni nem fognak, de az alkut azután és a szerződést tartsák meg, mert így kívánja ezt a tisztesség, de mostantól fogva már a törvény is.

Az 1896—1901. évi országgyűlés első ülészsaka.

Az 1896—1901. évi országgyűlés első ülészsakát királyi leirattal befejezték.

Az első ülészsak törvényhozási munkája jelentékeny volt, mert 54 törvényjavaslatból ötven darab vált törvényté. De ez a sok törvény keveset ér. Legnagyobb vívmányunk, a mi ezek közül visszamarad, az új bűnvádi eljárás életbeléptetése kapcsolatban az esküdtszéki biráskodásról szóló törvényt. A bűnvádi eljárásról szóló törvénynek megalkotása s az esküdtszéki biráskodás intézményének kiterjesztése a közbüntettek némely ágára is, kétségtelenül nagy haladás és pedig szabadelvű irányban a büntető igazságszolgáltatás terén. Amde e két törvényt kapcsolatban a kormány reátette kezét az 1848-ban alkotott sajtószabadságra. A hirhadt 16. szakasszal, a mely még módosított alakjában is hárhozatos, a reakció kezébe került a magyar sajtószabadság. Szégyenletes és átkos emléke lesz ez örökre a nevezetes országgyűlés első ülészsakának.

Egy másik nevezetes törvényalkotása ennek az ülészsaknak a mezőgazdasági munkásokról szóló törvény, a melylyel vezérezikünkben behatóan foglalkozunk.

A nép jogait egyáltalában nem gyarapította ez a törvényhozás. A közterhek egyre szaporodnak, az inség, az elégtelenség legveszedelmesebb kitérőseinek jelei mutatkoznak itt is, ott is, de a kormány csak a esendőroket szaporítja s nem a nép jogait s nem a megélhetés eszközeit.

A nemzet szabadságát egyetlen egy paragraffal sem szaporította ez az ülészsak törvényalkotása, állami függetlenségünket pedig határozottan

visszalökte a törvényes fejlődés útján is, a mikor elmulasztotta a gazdasági függetlenség életbeléptetését abban az időpontban, a mikor a Deák Ferencz törvénye szerint is ahhoz jogunk lett volna.

Az országgyűlés függetlenségi 48-as párt teljesítette feladatát. Kétszer ment bele a kormány megbuktatására az élet-halál harezba, az ugynevezett obstrukciós hadjáratba, de küzdelme az elcsüggedt, az elkönyösödött népnél nem talált kellő támogatásra.

Ha a nemzetnek az utolsó időkben tapasztalt közönye továbbra is megmarad, akkor valóban kevés reményünk van ahhoz, hogy nagyfontosságú nemzeti érdekeinket a második ülészak alatt sikerüljön megvédelmezni. Ellenben ellőttünk áll az a veszély, hogy a kormány mindinkább kezébe keríti a törvényhozás minden szervezetét s végre is a parlament nem lesz más, mint ügyes színjáték, melyből a néző megnyugvással tapasztalja, hogy itt alkotmány van, holott mindannyian egy embernek az akarata szerint mozognak.

Országgyűlés.

Az országgyűlés mult héten csupán néhány kisebb jelentőségű ügygyel végzett. Kiszolgáltattott néhány honatyát párbaj s más vétségek miatt azután a miniszterek megfeleltek két interpellációra; ennek megtörténtével tudomásul vette a Ház az első ülészak berekesztetéséről szóló királyi leiratot s hozzáfogott a tisztujításokhoz, hogy a második ülészakot minél előbb megkezdhesse.

Részletes tudósításunk egyébként a következő:

Mentelmi ügyek. *Schmidt* Gyula előadó ismerteti a mentelmi bizottság jelentését. Ennek alapján a Ház következőleg határozott: a hamiseskü büntette miatt vádolt *Csávolszky* Lajos mentelmi jogát nem találta felfüggesztendőnek. Továbbá párviadalra való kihívás, becsületsértés, magánlak és személyes szabadság megsértésének vétségével vádolt *Pichler* Győző mentelmi jogát felfüggesztette; becsületsértés és hatóság elleni kihágással vádolt *Kabinyi* Géza mentelmi jogát nem függesztették fel; párviadal vétsége miatt elítélt *Kossuth* Ferencz mentelmi jogát felfüggesztették; párviadal vétsége miatt elítélt *Leónka* Oszkár mentelmi jogát újból felfüggesztették; kövezetvám-csonkítás által elkövetett kihágással terhelt *Wolfner* Tivadar mentelmi joga felfüggesztését megtagadták; hatóság elleni erőszak büntetével vádolt *Serbán* Miklós mentelmi jogát felfüggesztették; végre hatóság elleni erőszak büntetével vádolt *Sima* Ferencz mentelmi jogát felfüggesztették.

Külföldi munkások alkalmazása. Báró *Dániel* Ernő kereskedelmi miniszter megfelelt *Olay* Lajos interpellációjára a külföldi munkások alkalmazása tárgyában. Kijelenti, hogy van tudomása arról, hogy vasuti építkezéseknél külföldi munkások voltak alkalmazásban, azért, mert a magyar munkások nyárra más munkát kerestek. Arra a kérdésre, szándékozik-e a kormány e visszás helyzeten segíteni, kijelenti, hogy szívesen fog arról gondoskodni, hogy a magyar munkásoknak a külföldi munkások ne esinál-

janak versenyt és hogy a külföldi munkások alkalmazása ott, a hol lehet, korlátoztassék. Ez az elv már régen alkalmazásban van a M. Á. V.-nál és az engedélyokiratokban mindig kikötetik, hogy magyar munkások alkalmazandók első sorban. Ennél messzebb menni nem lehet, mert sok esetben a külföldi munkások kirekesztése lehetetlenné tenné a munkák végrehajtását, de más oldalról a szomszéd államoknál ugyanilyen eljárásokra vezetne. A jogszerűség szempontjából sem volna helyes a kirekesztés, mert az idegen államokkal kötött szerződésekben ki van kötve a munkások szabad mozgásának engedélyezése. *Olay* Lajos és vele a Ház tudomásul veszik a választ.

A 48-as honvédegyedíjak. Báró *Bánffy* Dezső: Fellel *Várossy* Gyulának, a 48-as honvédek nyugdíjazása ügyében hozzáintézett interpellációjára. Kijelenti, hogy nem teljesíti *Várossy* kérését a honvédigazolványok tárgyában kibocsátott rendelet visszavonására. Nem lehet megengedni, hogy boldog-boldogtalan az állam által tartassa ki magát azon a czimen, hogy 48-as honvéd. Ezt a nevet sokan kihasználják és megszegyenítik. A rendelet kibocsátásának szükségességét akarja csak igazolni. 1867-ben záros határidő tűzetett ki a 48-as honvédek igazolására 1868-ig. Később új igazolási terminus tűzetett ki 1893. december 1-ig, *Wekerle* miniszterelnök által. A legutolsó összeírás hivatalból történt, a honvédegyedívek és közigazgatási hatóságok közreműködésével. De ez az összeírás sem bizonyult elégségesnek. Erre 1895 október 1-ig a legutolsó záros határidő tűzetett ki 48-as honvédigazolásra. Daczára ennek, a honvédegyedívek azt állítják, hogy maradtak igazolatlan honvédek is. En erre 1896. október haváig még egy záros határidőt tűztem ki, a legmesszebbmenő nyilvánosság igénybevételével. Minden el lett követve arra, hogy az, a ki magát igazolni tudja és tudta, igazolhassa magát. Sok esetben megtörtént, hogy igazoló pajtások a hatóság igazolása előtt így szólnak:

„Én nem emlékszem már, de azt hiszem, jól esne a szegényeknek az a pár forint”. Igazolás nélkül is adunk segélyeket, ha kétségtelenül be van bizonyítva, hogy az illető 48-as honvéd volt. Igazolással szolgálnak a sorozási lajstromok, vagy az „*Entlassungsscheinok*”, vagy annak kimutatása, hogy az illető honvéd besoroztatott az osztrák hadseregbe. Senkit ezéltatosan el nem utasítunk, mert a miniszterelnökség a legnagyobb figyelemben részesíti a honvédügyet. A tények bizonyítják, hogy a volt honvédek a lehető legnagyobb segélyben részesülnek. A kormány mindig többet ad ki, mint a mennyi előirányozva van. De nem szabad minden szegényt azon a czimen kitartani, hogy 48-as honvéd.

Várossy Gyulát ez a válasz nem elégíti ki. A miniszterelnök semmivel sem erőltetette meg azt, a mire szóló kérte, hogy a jövőben se vétessék annak eleje, hogy valódi 48-as honvéd magát ezáltal se igazolhassa, daczára annak, hogy a záros határidő már elmult. A miniszterelnök ur indokai nem elégségesek arra, hogy visszaélésekkel szemben ártatlanok szenvedjenek. Még vannak százan, kiknek állami segélyre joguk van. Nem tartja elfogadhatónak, hogy a honvédek igazolása csak 1896. október 1-ig tartott, mert még mindig vannak honvédek, kik nincsenek igazolva. Mi történik azokkal, kik egy pár forintnyi adót fizetnek s a kiktől ezért megtagadják a nyugdíjat? Nyomorba jutnak, küzködnek inséggel. A záros igazolási határ-

időt el kell törülni s új rendeletet kell kibocsátani. Nem veszi tudomásul a választ.

Bánffy Dezső báró az igazolásra nézve kijelenti, hogy a honvédegyletek úgy igazolhatnak, a hogy akarnak s az igazolás a körrendeletben sincs korlátozva, abban csak az van, hogy 1896. október 1-én tul kiállított igazolványok nyugdíj elnyerésére jogalapot nem képeznek.

Várossy Gyula: A miniszterelnök nem válaszolt arra, hogy az önhibájukon kívül szegénynyé lett honvédekkel mi lesz? Kapnak ezek nyugdíjat? Ezért ismételtén kijelenti, hogy a választ nem veszi tudomásul, a Ház azonban tudomásul vette.

Január 17-én a törvényhozásnak mind a két háza ülést tartott. Mindkét helyen felolvásiák a királyi kéziratot, mely szerint a király ő Felsége berekesztette a mostani országgyűlés első ülészakát és megnyitja a második ülészakát. Ennek következtében a Háznak újra kell megalakulnia, a mi már a legközelebbi napokon megtörténik.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Szabadságharcz ünnepe. Márczius 15-ének s általában a szabadságharcz ötvenedik évfordulójának méltó megünneplésére nagyban folynak már a készülődések. Most már megindult a mozgalom a polgárság köreiben is. A napokban egyesült magyar asztaltársaságok kormányzó tanácsa foglalkozott az ünneplés ügyével. Első sorban kimondották azt, hogy márczius 15-ének nemzeti ünneppé való kimondása érdekében a képviselőházhoz kérvényt intéznek és egyuttal társadalmi mozgalmat indítanak, hogy a nemzet törvény nélkül is nemzeti ünnepnek tekintse e napot. Az esetre, ha akár a törvényhozás, akár a társadalom utján sikerül e mozgalom, akkor az összes asztaltársaságok által rendezett ünnepeket márczius 15-én tartják meg. Ha azonban e törekvés nem éri el célját, akkor márczius 13-án, vasárnap fog lefolyni az ünnepség, mely két részből fog állani: ünnepi fölvonulásból és diszvaesorából. A fölvonulás azokat a helyeket ejtené utba, melyek a 48-as időkben történelmi nevezetességet nyertek, hol azután az egyes szónokok beszédeket mondanak. E fölvonuláshoz való csatlakozásra föl fogják szólítani a főváros összes egyleteit, társaságait. Kívánatos volna, ha ebben az ügyben a vidéki körök és egyletek is hasonló megállapodásra jutnának, mert megbocsájthatlan hiba volna, ha a szabadság szent napjának évfordulóját az egész nemzet nem egy szívvvel s lélekkel ünnepelné meg.

Pártértekezletek. Az országgyűlés első ülészakát ő Felsége bezárta s megnyitja a második ülészakát, minek következtében a Ház tisztikarát — az elnökön kívül — és a bizottságokat újból kell választani. Evégből a politikai pártok értekezleteket tartanak, melyeken részükről a megválasztásra aján-

lott tisztviselőket kijelölik. A kijelölések alapján valószínű, hogy a Ház alelnökéül *Berzeviczy Albertet* és *Lány Lajost* fogják megválasztani.

A függetlenségi párt szervezkedése. Utóbbi időkben a kormánypárti újságok azt igyekeztek elhíttetni az olvasó közönséggel, hogy a függetlenségi és 48-as párt válságba jutott, amennyiben egy része a pártnak a *Justh Gyula* vagy a *Bartha Miklós* vezetése alatt külön válik. Meghazudtolja a bomlás híreit az a körülmény, hogy a függetlenségi párt tagjai legközelebb népes pártértekezletet tartottak s megojtették a tisztújítást; ennek révén *Justh Gyula* is az intéző-bizottságba került. Szakadásról tehát szó sincsen a pártban, mindössze kisebb jelentőségű személyi ellentétek forogtak fenn, ezeket azonban a tisztújítással valószínűleg véglegesen sikerült kiegyenlíteni. A tisztújítás eredményeként alelnökök lettek: *Thaly Kálmán* és *György Elek*. Gazda: *Tóth János*. A Ház jegyzői állására *Lakatos Miklóst* jelölték. E helyen jegyezzük meg, hogy a függetlenségi és 48-as pártot azért a hazafias magatartásáért, melyet az önálló rendelkezésről szóló javaslat törvényerőre emelése ellen folytatott küzdelmében tanusított, az ország több vidékéről meleghangú üdvözlésekkel halmozták el. Tehát mégis mozog a föld!

Fiume ügyei. A kis Fiume még egyre zavarog, sőt most már nyíltan ujjat huzott a kormányunkkal. Fiumében ugyanis a közigazgatási bizottságokról szóló 1876: VI. törvényezikket akarják hatályba léptetni. Ez ellen azonban a Fiumeiek azt a kifogást emelik, hogy azt a törvényt nem az ő képviselő-testületük beleegyezésével léptették életbe, tehát nem fogadják el. Tudjuk, hogy a kormány gróf *Szapáry Lászlót* tette meg Fiume kormányzójának. Az új kormányzóra nehéz munka vár. A fiumei képviselőtestület megválasztott polgármestere kijelentette, hogy nem tesz esküt a magyar törvényekre, azoknak engedelmisséget nem ígérhet, mert azokat nem a városi képviselőtestület beleegyezésével léptették életbe Fiumében. Erre a nyilatkozatra a képviselőtestületet feloszlatták, a kormány pedig *Szapáry* kormányzónak tejhatalmat adott a fiumei ügyek vezetésére arra az esetre, ha a törvény végrehajtása akadályokba ütköznék. Ha tehát a képviselőtestület vonakodik teljesíteni kötelességét, azt végleg feloszthatja s új választást rendelhet el, addig pedig hivatalnokaival vezeti az ügyeket s hajtja végre a törvényt. Az elbizakodott kis Fiumében nagy a felháborodás e miatt az erélyes intézkedés miatt. Mi azonban helyeseljük, ha a kormány teljes szigorúságát érezteti vele, mert ez már mégis tulságos elbizakodottságra mutat, hogy a hajdani kis halászváros egyszerűen megtagadja a magyar törvények végrehajtását s külön államot akar alkotni az államban. Holott erre semmi jogezime nincsen. Így tehát a kormány a magyar állam méltóságát alázná le, ha tovább is fenytés nélkül túrné Fiume rugdalózásait.

MI UJSÁG?

A „Független Ujság” regénye. Az a számos levél, melyet a lefolyt héten olvasóink köréből vettünk, bizonyítja, hogy egy általános kívánságnak felelünk meg, midőn a „Független Ujság”-hoz a jövőben regénymellékletet is fogunk adni. A regénymellélet közlését a február 6-án megjelent számunkkal fogjuk megkezdeni és ettől fogva minden számunkhoz négy oldal folytatás lesz a regényből mellékelve. A „Független Ujság” regénye nem azon ponyvairodalmi rémregények közül való, a melyekkel még a vidéki vásárok is el vannak árasztva, hanem mindenkor érdekesítő, irodalmi színvonalon álló, valóban magyaros és erkölcsös olvasmányt fog képezni, mely összegyűjtve könyvalakban, minden egyes előfizetőnk könyvtárának díszére fog válni. Ez a regénymelléklet kiadása ugyan nekünk jelentékenyen több kiadásba kerül, de örömmel hozunk meg minden áldozatot, a melylyel lapunk t. előfizetőinek támogatását meghálálhatjuk. Hiszszük, hogy törekvéseinket előfizetőink kellőképpen fogják méltányolni.

Emlékeztető az 1848 49-iki napokra. A hazafias polgárokból alakult népköröket és egyéb testületeket kivéve, a közeledő magasztos ünnep előkészületeivel nem nagyon siet senki. A kormány maga sem mozgatja fejét ebben az ügyben s míg a császári jubileum előkészítésén annyira fáradoznak Bécsben, a magyar kormány jónak látja az ügygyelmit sem törődni. A mulasztás terhét természetesen ő fogja viselni.

Itt adjuk a következő hét 48-as krónikáját.

1849. január 23. Klapka megveri Schlick seregét.

1849. január 24. Bem pedig az osztrák deréksereget futamítja meg Szelindek mellett.

1849. január 25. A szolnoki hidat Dembiaszky leromboltatja, nehogy az osztrák sereg átléphesse a Tiszát.

1849. január 27. A honvédelmi bizottmány Vécsey Károly gr. főparancsnokot kitünteti, mint olyant, ki hazája halájjára föltétlenül érdemes.

1849. január 28. Puchner tábornok az oláhok és szászok nevében Lüders orosz tábornok segélyét kéri.

Kitüntetett életmentő. Van Szatmár városának egy érdekes alakja, Oláh András, a ki több év óta, mint hidfelügyelő szolgálja lelkiismeretes hűséggel a várost. Ez a hűséges szolga, hidfelügyelői minőségében, a saját élete veszélyeztetésével tizenhét ember életét mentette meg a Szamos hullámai közül a biztos haláltól. Ezen emberbaráti jó tetteinek s érdemeinek méltatásáért ő Felsője az ezüst érdemkeresztel tüntette ki, melyet a minapi városi közgyűlésen

tüzött mellére gr. Hugonnay Béla főispán. A kitüntetett Oláh András a meghatottságtól csak annyit tudott válaszolni a főispán beszédére, hogy őszinte köszönetét juttassa el a trón zsámolyához. Most nincs boldogabb embere Szatmár városának Oláh Andrásnál, a ki szive felett büszkén hordja a sokszor kiérdemelt érdemkeresztet.

Kétszázezer forintos alapítvány. Machlup Adolf, egy nemesen gondolkodó s ritka szívjóságú milliomos gyáros, három évvel ezelőtt 200.000 forintot hagyott örökösének, hogy emberbaráti intézet felállítására valamely fennálló egyletnek adományozzák. A végrendeleti végrehajtók a fejedelmi alapítványt a Magyar vöröskereszt egyletnek szánták, hogy abból a lábadozó sebesültek részére üdülőházat alapítson az egylet.

Lelkész csendőrszuronyok között. Csapó János, csongrádi róm. kath. segédlelkész a bíróság 50 frt pénzbüntetésre átváltoztatható 5 napi fogságra ítélte. A lelkész sem az 50 forintot nem akarta megfizetni, sem a börtönbüntetést elszedni; e miatt aztán a szegedi törvényszék csendőrököt küldött érte Csongrádra. Csapó János azonban vonakodott a csendőrökkel menni, e miatt aztán megvasalták a törvényt nem tisztelő lelkészt és úgy vitték be a szegedi esillagbörtönbe. A káplánra különben azért rótták a bíróság a büntetést, mert egy jegyepárt előbb esketett meg s csak azután mentek ezek a polgári anyakönyvvezető elé.

Függetlenségi körök a fővárosban. A fővárosi polgárok független érzelmű tagjainak már rég idő óta van egyletük: Függetlenségi és 48-as polgári kör ezimmel. Egy évvel ezelőtt két részre oszlottak a kör tagjai s a kisebb rész „Kossuth-kör” ezimmel új egyletet alakított. Most aztán újra egyesült a két kör, melyeknek összesen 2000-re tehető a taglétszáma, hogy fennen lobogtassák a fővárosban a függetlenség zászlaját és terjeszszék a függetlenségi eszméket.

Halál misemondás közben. Opitz Sándor adai plébánost a mult szombaton reggel misézés közben az oltár lépcsőjén szélhűdés érte és azonnal meghalt. A köztisztületben álló, népszerű lelkész halála általános részvétet keltett. A boldogult a szabadságharcban mint huszártiszt vett részt; egy izben pedig mint országgyűlési képviselő az ó-kanizsai kerületet képviselte.

Asszonyozkottató sógor. Nagy Imre debreczeni polgárhoz beállított egy Szatmári nevű ember és azt mondta neki, hogy Nagy egyik rég nem látott nővérének a férje. A gazda szívesen fogadta az új sógort, a ki pár napi ott tartózkodás után Nagy Imre uram feleségét elszöktette. A szökevények magukkal vittek minden értékes tárgyat.

Szerencsétlenségek a fővárosban. A világvárossá fejlődött Budapesten napról-napra történik baj, szerencsétlenség. Igy a mult szombaton éjjel 11 óra tájban a Ferencz József-kaszárnya mellett a czinko-

tai helyiérdekű vasut egyik vonata elgázolta Róka József 42 éves postaszolgát. A kerekek bal lábát leszelték. A vizsgálat megállapította, hogy saját vigyázatlanságának lett áldozata, a mennyiben menet közben leugrott a vonatról s úgy került a kerekek alá. Most a Rókus-kórházban fekszik. — Fein Péterné szül. Szőke Mari napszámosnő a Szentkirályi-uteza 27. sz. a. épülő ház III. emeleti állványáról saját vigyázatlanságából az uteza kövezetére zuhant s összetörtött tagokkal terült el. Észméletlenül szállították a Rókus-kórházba.

Utczai merénylet. A budai Katona-utczában e hó 15-én délután három órakor Fischer Alajos Kacsateza 12. sz. a. lakó házmestert egy ismeretlen csavargó nagy henteskéssel orozva megtámadta és hátba szurta. Szerencsére a seb nem halálos. Fischer azt állítja, hogy mostoha fia akarta őt láb alul eltétetni, a kivel ma délben egy verki miatt rutul összeveszett. Különbén a merénylet elfogták,

Régi lelet Bácskában. Sáponyán dr. Bikár ügyvédnek a tanyáján egy régi sirra akadtak, melyben a csontváz mellett egy bronz kardot és csákányt találtak. A bácskai régészek azt állítják, hogy római időkből való a sir és annak maradványai.

Kanyarójárvány Késmárkon. A néhány hét óta egyre nagyobb mértékben terjedő kanyaró miatt Késmárk város kisedővőit, népiskoláját és polgári leányiskoláját bezárták. A kanyaró külfömben a városhoz közel eső községekben is pusztít, úgy hogy az iskolákat ott is be kellett csukni.

A grinádi molnár leánya. Egy 17 éves leányka vetette magát a minap este Pozsony-Szent-György és Grinád közt a gyorsvonat elé. Amikor észreveték, már szösze feje is, apró lábai is elváltak karcsu derekától. Nagyon szerelmes volt a szegény s szülei elleneztek epedve óhajtott boldogságát. Jarolin Emmának hívták és egyetlen leánya volt a grinádi molnárnak.

Érdekes főkötő. Debreczenben sokat beszélnek most gróf Batthyány Lajosné főkötőjéről. Ez a főkötő úgy került Debreczenbe, hogy midőn 1844. év október 6-án Pozsonyban Kossuth Lajos kezdeményezésére gróf Batthyány Kázmér elnöklete mellett megalakult a honi ipar védelme és fejlesztése céljából a véd-egylet s ennek debreczeni osztálya is szervezkedett, az 1846-iki harmadik iparkiallítás után, s a debreczeni hölgyek Pestről kérték a magyar főkötő mintáját. Batthyány Lajos grófnő ekkor küldte a debreczeni honleányoknak a máig kegyelettel őrizett főkötőt, amelyet a budapesti nőipariskola muzeuma számára kértek mostanában átengedni, de a Csokonai kör az értékes ajándéktól nem akar megválni.

Leánya szegyeze miatt. Sajó-Kasinecon egy polgári családból való hajadon, Kovács Éva letért az erény utjáról és ujszülött gyermekét egy pinczelyukba dobta. A helységben sokat suttogtak a dologról, míg aztán a csendőrség is neszét vette és vasra verve

vitte el a leányt a szülői házból. Mikor az öreg Kovács, a leány édes apja, leányának bűnét megtudta, annyira erőt vett rajta a szégyenérzet, hogy a kutba ugrott és ott fulladt. Mire ráakadtak, akkorára már halott volt.

Csendélet Baranyában. Baranyamegyében száz emberrel szaporították a csendőrök létszámát. Ezt az intézkedést részint a munkásmozgalmak, részint a vagyonbiztossági állapotok tették szükségessé. Herezegmarok községben megint megtámadták a kereskedőket. Beremenden Láng Sándor kereskedő üzletét feltörték, Szobényben Tamás Istvántól zabot loptak, Mohácson Pobula István földmives udvarába az esti órákban két ember belopódzott és hozzálátott a tyukól megdezsmálásához. A zajra a gazda kiment, mire a tolvajok háromszor rálöttek és kereket oldottak. Pobula aligha fog felgyógyulni.

Ásványviz helyett benzín. Véletlen szerencsétlenség sujtotta a minap este dr. Kósa Nándor budapesti törvényszéki bírót. Dr. Kósa három és fél éves László nevű fiának ásványviz helyett benzint adott be. A végzetes tévedés áldozata, kit szüleinél ápolnak súlyos belső sérüléseket szenvedett.

Posta és távirtda kézi tarifa jelent meg Havlin Vilmos (Budapest posta- és távirtda-igazgatóságánál) kiadásában, mely jól kezelhető kemény papírra nyomtatva tartalmazza az összes európai díjszabásokat oly módon, csoportosítva, hogy a nagyközönség mindennemű postaküldeményét maga megdíjazhatja, s így előre már tájékozva van mennyibe kerül a küldemény továbbítási díja. Megrendelhető bármely posta és távirtdahivatalnál, vagy a kiadónál. Ára 25 kr., mely összeg beküldése után bárhová bérmentve küldetik meg.

Olcso pénz a fő. Az utóbbi időkben élénk eszmecsere folyt a képviselőházban arról, mi czélszerűbb Magyarország gazdasági, kereskedelmi és iparviszonyaira nézve, a közös, vagy az önálló vámterület? Meddő vita volt az egész, mert hiszen ez a kérdés sem elméletileg, sem gyakorlatilag még eldöntve nincsen. A közös vámterület is czélszerű lehet, az önálló is, bizonyos viszonyok között valamelyik országra s ez irányban általános szabályokat felállítani egyáltalában nem is lehet. De az iránt nincsen és nem is lehet nézetkülömbőség, akár közös, akár önálló a vámterület, hogy a gazdaság istápolására olcsó pénz kell. Nem a vámterület minemősége döntő tehát egy agrarius országban, hanem az olcsó pénz. Az a kereskedő, iparos és kiválólág az a gazda, a ki erre tud szert tenni, az boldogul. Szert tehet pedig erre, ha az „Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet”-hez Budapest, VI., Váci-körut 39. sz. fordul, a hol 35—60 évre szóló törlesztéses kölcsönt kap a lehető legrövidebb idő alatt, a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv beküldése mellett, minden előleges költség nélkül.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A kupa.

Nagyon módjával iszom a bort, azért nem is arról a kupáról akarok most szólni, a miből már őseink is itták a nagy áldomást, hanem azon állat fogának a kupájáról, a mely állaton hadverő eleink hazánkat elfoglalták.

Azt minden lótartó gazda tudja, Baróthi bátyám is tudta, hogy a ló azon metsző fogaiban, a melyeket a két ajak borít, makkalaku gödrök vannak, a melyek pl. egy 5 esztendős ló fogazatán olyan fekete mélyedések formájában láthatók, a milyeneket az idenyomatott és a)-val jelölt ábra mutat.

Baróthi bátyám emberségben megvénülvén, azt is tudta, mert tapasztalta, hogy a mint a ló fogai a rágás folytán kopnak, hát ezek a kupák rendre-rendre maguk is lekopván, eltűnnek s többé sohase mutatkoznak.

Még azt is tudta, hogy ha a legközbül álló két metszőfogon (az u. n. fogófogakon) nincs már kupa, akkor a ló 6 esztendős, ha pedig a következő két fogon sines, akkor 7, és ha végre a szegleten állókon sines, hát akkor meg 8 esztendős a ló.

Hát ez is szép, mert ezt sem tudja minden lóval bibelődő ember, de azért karácsony után egy furfangos kupez mégis tuljárt a Baróthi bátyám eszén olyformán, hogy 8 esztendős lovat szózott a kötőfékjébe 5 esztendős helyett.

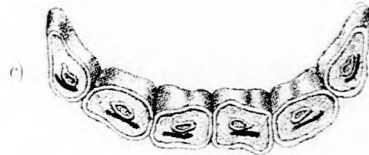
Mikor felfedtem előtte ezt a dolgot, majd hátul kötötte a sarkamat; azért arra kérek mindenkit, nehogy megmondja neki, hogy még ujságba is kitem, mert akkor a dísznótorból ígért három rőf füstölt kolbásznak és a májas-, meg véreshurkáknak — vége.

Mikor ő kegyelme a ló fogát nézte, még a pápaszemét is feltette s világosan látta, hogy ott voltak a kupák — de sőt most is ott vannak — a fogakban olyan bizonyosan, a mint itten a b)-vel jegyzett rajz feltünteti.

Az ám, csakhogy mi különbséget látunk ezen kupák és azon kupák között, a melyeket az imént említett és a)-val jelzett másik rajz feltüntet? Látjuk, hogy az a) rajz zománccgyűrűvel körülvett mélyedéseket tüntet fel, melyeknek fenéke harántul hosszukás, a köménymaghoz hasonló fekete üreget mutat, és látjuk a b) rajzon, hogy az meg zománccgyűrű nélküli, kitöredezett, csillagalaku, sekély fekete lyukakat mutat.

Világos hát, hogy ezek az utóbbi lyukak nem lehetnek valóságos, igazi kupák, hanem mesterségesen csinált hamis kupák azok, melyeket a kupez furással, faragással, égetéssel mélyített a 8 esztendős ló lekopott kupájú fogaiba, s éppen azért nincs a fogak rágólapján sehol zománccgyűrű, mivel azt furta-faragta le a kupez, hogy 3 évvel fiatalabbnak tüntesse fel a lovat, mint a minő a valóságban.

Hiszen nem mondom, hogy rossz ló Baróthi bátyámnak ez a lova, de mondom, hogy 220 forintot (ennyiért vette) nem ér; annyit akkor érne, ha 5 esztendős volna.

A ki nem rösteli még az idenyomatott és c)-vel jelzett harmadik rajzot is figyelmesen megnézni, az most már tüstént rájön, hogy az se ábrázol igazi kupákat, mert azok a fekete, vonalszerű lyukak szintén égetve vannak, még pedig, mint látjuk, ugyan-csak 8 esztendős ló kupátlan fogaiba, de már úgy, hogy a lekopott valóságos kupák zománccgyűrűs fenekét nem furta-faragta le a kupez, hanem ott hagyta s melléjük égette a csalárd kupajeleket, azt gondolván, hogy így még Baróthi bátyámnál jobb szemü embert is tévutra vezethet.

Ha ezen turpiság leleplezéseért netán még a kupez is megneheztelne reám, azt nem bánám, de az ígért s még meg nem küldött sertésaprólékot — mi tagadás — sajnálnám.

Monostori Károly.

Borok zavarodásának meggátlása.

Szőlőink ujratelepítése csak megy valahogy, de a helyes borkezelés sehogy sem akar nálunk meghonosodni. Menjük le a termelő pincéjébe; az új bor talán még iható állapotban van, de már egy fél év múlva a borbetegségek különböző nemével fogunk ott találkozni. Fertőztetve van már a sajtár és puttonytól kezdve minden edény, kád, hordó. Gomba és penészesira díszlik minden zugban. A gondatlanság által rengeteg vagon válik értéktelenné.

A borbetegségek leírása a szaklapok állandó rovatát képezi. Tanítunk és oktatónk szünet nélkül,

ösmertetjük magát a betegséget és az óvintézkedéseket, de a borbetegségek megújulása mégsem akar szünetelni.

Ez alkalommal is egy borbetegséget óhajtok ismertetni, mely nálunk Magyarországon nagyon gyakori és abban áll, hogy a kiejedt bor erjedés után megderül, de rövidebb vagy hosszabb idő múlva ismét megzavarodik, megbarnul.

Ezen betegséget egy apró gomba szervezet idézi elő, mely a legtöbb esetben szüreteléskor a rothadt és penészes szőlő vagy a tisztátalan edények útján került a borba. Hozzászegődik még az okszerűtlen szüretelési eljárás is, mert bármennyire rothadt legyen is a szőlő, ha a szüretelést megfelelően és helyesen vezetjük, zavarodó bornak nem szabad előfordulni.

Ha tudjuk valamely borbetegségnek az okát, akkor tudni kell ahhoz alkalmazkodni is és kötelességünk azt elhárítani törekedni.

Oly borok, melyek nagyjából rothadt és penészes szőlőkből szürettek, mindig hajlandósággal bírnak a későbbi megzavarodásra. Azért, hogy az egész boranyag ne legyen veszélyeztetve, a hibás és penészes szőlőt sohasem szabad az egészséges szőlővel együtt feldolgozni.

Zavarodásra hajlandó borok, míg erjedésben vannak, semmi különös jelenséggel nem bírnak, sőt gyakran erjedés után meg is derülnek, tiszták lesznek; de az erjedés után gyakran nem akarnak megtisztulni, hanem ellenkezőleg napról-napra zavarosabbak lesznek, később színüket egészen elvesztik és barnásak lesznek, míg végül sötét, piszkos, bizonytalan színt kapnak.

Az egészségtelen szőlőanyaghoz még hozzájárul az is, hogy a borok többnyire esersav-szegények, mert a szüretelés helytelenül történt. Hozzájárulhat még azon ok is, hogy a hordó, mielőtt a must bele-szüretett, kénezve volt. *Mustot pedig kénezní nem szabad!*

Lássuk most, milyen változásokon megy át a bor a hordóban. Az erjedés szünetelésével a szén-sav már nem védi eléggé a bort a levegő, de főképp az élelynek behatása ellen, hanem az élelyülés folytán a zavarodásra hajlandó bor először is a felületén kezd barnulni, ez mindig tovább halad lefelé, míg az egész bor megzavarodik. Később látjuk, hogy a felületen oldhatlan szálak, vagyis fonalak képződtek, melyek idővel leszálnak. A bor elveszti üdességét, testét és savanyúságát, élvezhetlen és eladhatlan lesz.

A levegő élelye a rothadt szőlőből származó oldott testecskéket sajtáságos módon feibontja és a bor savanyát és többi kivonati anyagait megtámadja.

A szüretnél, mint említettük, az egészséges szőlőt a rothadt szőlőtől elkülönítve dolgozzuk fel és elkülönítve szűrjük hordóba is. Tekintettel vagyunk arra, hogy a mustnak alkalma legyen a számára szükséges esersav felvételére.

Ajánlatos a mustot jól záró erjesztő aknák — kotyogók — alatt erjesztetni, hogy a levegő hozzáférhetőségétől elzárjuk. Az erjedés bevégeztével a bort

a levegővel való érintkezése nélkül, tehát esőveken szivattyúval erősen kénezett hordóba fejtjük át. Állítólag ezen kezelés által a bor megtartja tiszta világos színét és nem zavarodik meg.

Ha a bor már zavaros, akkor kénezett hordóba való lefejtése sem igen segít. Szűrni sem lehet, mert szűrőkor nagymennyiségű levegővel érintkezik, mely további barnulást idéz elő; hanem e helyett a bort előzőleg inkább erős vizahólyagadaggal derítjük, mely a barnulást előidéző testecskéket magával rántja, azután géppel zártan lefejtjük erősen kénezett hordóba. Ekkor a bor megderül és üledékéről lefejtve, a további zavarodástól félni nem kell.

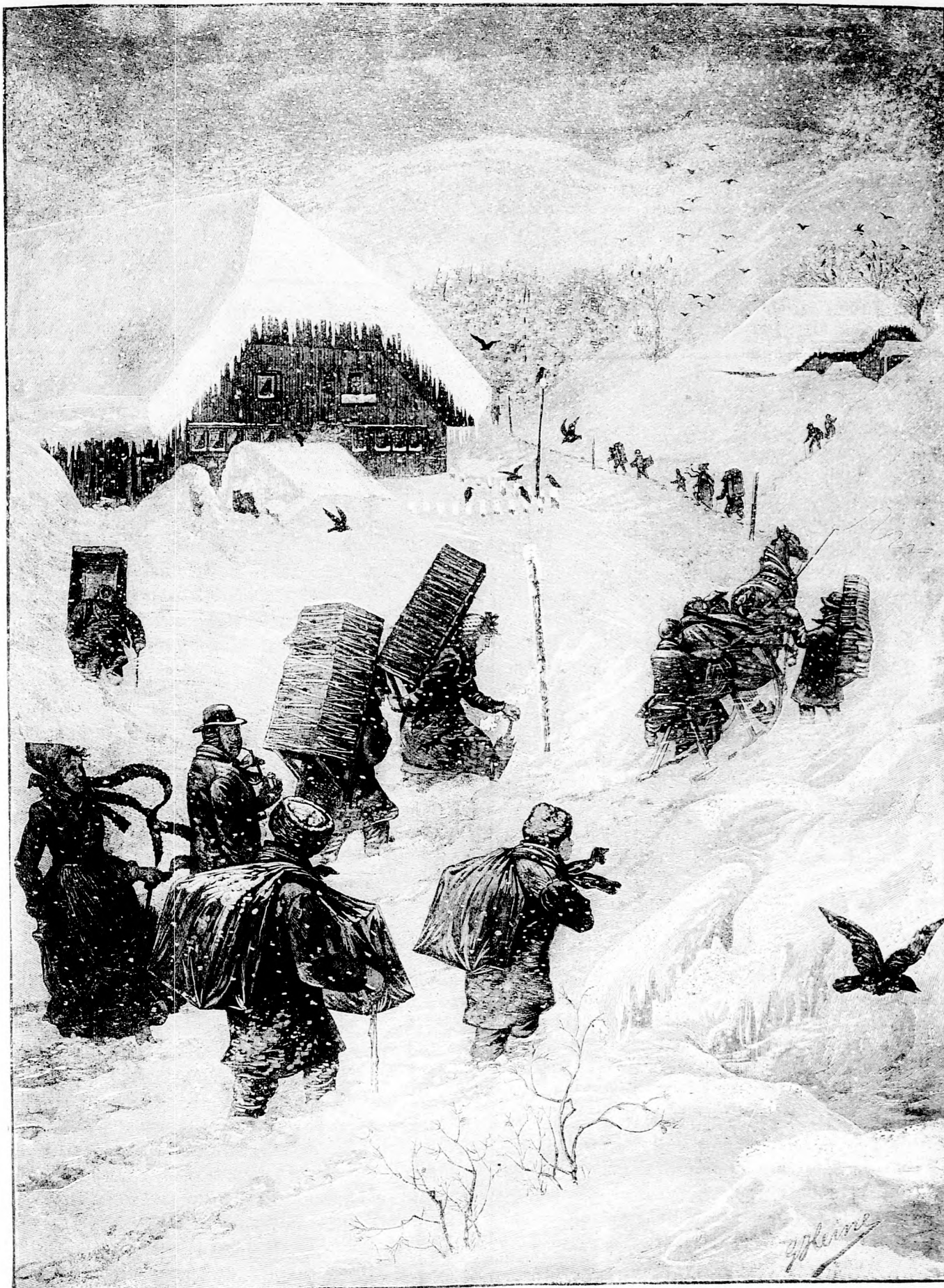
Vegyések.

Fagyos répa etetése. A megfagyott takarmány-répa ha ismét felenged, mint tudjuk, igen gyorsan rothad s miután ilyen esetben nagyobb mennyiséget gyorsan feltakarmányozni lehetetlen, legezészerűbb eljárás a besavanyítás. A fagyos répának nagybani adagolása nem tanácsos; nevezetesen reggeli etetésekor éhgyomorral nem, mert kivált ilyenkor nagyon könnyen gyomorhűdést, vérhast és elvetélést idézhet elő az állatoknál. Kisebb mennyiségekben való adagolás nem oly veszélyes. Ha azonban a fagyos répa felenged s felmelegszik az állatok gyomrába, ott könnyen összezsomósodik s fekvé marad, a minek aztán káros következményei lehetnek. Az egészségre még károsabb befolyással bír a hosszabb ideig eltartott fagyos répa, a mennyiben az igen erősen rothad. A besavanyításnál, hogy a lévesztesség minél kisebb legyen, ajánlatos rétegenként szeeskát, polyvát stb. keverni a répa közé; ha a répa nem teljesen ép, úgy 100 kg. takarmányhoz adagoljunk 150 gramm denaturált marhasót. Az így besavanyított répat az állatok igen szívesen eszik.

Az ősszel ültetett gyümölcsfáknál ajánlatos a földtányért a törzs körül trágyával vagy lombbal betakarni; mert ezáltal megakadályozzuk azt, hogy a föld igen mélyen lefagyhasson s egyuttal elősegítjük az új gyökerek képződését.

Mikor ne tartsunk kakast? A tapasztalat azt mutatja egyes baromfi udvarokban, hogy nyolcz tyukra egy kakast tartva a tojások száma egy harmaddal szaporodik. A hol kakast nem tartanak, a tyukok 1—2 hónappal előbb kezdik meg a tojást a nélkül, hogy a tojások száma esőkkene. A ki tehát nem akar költetni, az ne tartson kakast.

A kerti vetemények, melyek télen át a szabadban vannak, sokszor hó hiányában erős száraz hidegek folytán a talajból felhuzódnak, kifagynak. Ilyen esetben tanácsos a növényeket vigyázva a földbe nyomkodni, földdel kissé feltölteni s a talajt tőzeg törmelékkel vagy apró trágyával behinteni.

Csempészek.

MULATTATÓ.

A Gerzson farkasa.

Rövid évekkkel ezelőtt a Nyírségen nem ment ritkaság számba a farkas. A tó és mocsár birodalom nádrengetegében volt a páko da urfiak hazája s hideg téli estéken, mikor a szegény ember esizmája alatt nyikorogva lapult meg a hó, panaszos üvöltésük felverte a környéket.

Mikor a pokoli éhség kinjai végig üzték őket a szélverte rónákon: akkor bizony nem sokat tudakozódtak attól, kit szembe találtak, a hus ára felől; hanem megvették azt hatalmas álkapczáik egy-két összerántásával. Embert, állatot egyformán taksáltak.

Jó étvágyukból éppen nem igyekeztek titkot csinálni, sőt egyszer, a mint két ordas szembe találkozott egy dohányossal, addig faggatták azt, hogy mennyiért adná oda a pecsenyéjét, míg végre a magányos utazóból nem maradt egyéb, mint a két esizma és a mi a esizmákban foglaltatott.

Még nagyobb vakmerőséget tanusítottak a gonosz bestiák, mikor egyszer ketten két oldalról elállották az országutat s a jó f... i tiszteletes, a ki Nyíregyháza felé iparkodott, már egy hajításnyira beérte őket a szánkójával a nélkül, hogy hajlandóságot mutattak volna a távozásra. Kutya módra nyugodtan ült meg a két ficzkó s apró villogó szemikkel olyan impertinens módon kaesintottak össze a szán közeledtére, mintha tudomást sem vettek volna arról, hogy a vidéknek legveszedelmesebb nimródja közeledik.

Hej, ha vele lett volna a három szem serétre töltött puskája. Csakhogy a puska otthon maradt, mert a mi falunkban a vadászok éppen akkor szokták otthon hagyni a fegyvert, mikor a legnevezetesebb vadászkalandok kínálkoznak.

A főur villámgyorsasággal megfordította a szánkót, haza hajtattott, felfegyverkezett hatalmasan; ekként előkészülve ismét utra kélt s meg nem állhatta, hogy be ne kiáltson a jegyző meg az ispán ablakán, hogy „farkasok vannak a megyei uton, megyek a bőrükért.“

Mikor aztán tulért a falu határán, akkor meg gondolta a dolgot a jámbor főur, a kocsis is, a lovak is s hallgatólagos megegyezéssel a magyi ut helyett a petri uton baktatának el Nyíregyházáig.

„Persze — beszélte el busan a főur — most nálam volt a flinta, hát farkast sem láttam sehol.“

Néhány nap mulva ez eset után nagyszerű hajtóvadászatot rendeztek; felzavarták a „farkasmárót“ meg a „Nyirjest“, a mint mondák: „A Gerzson farkasaiért.“

Természetesen maga Gerzson sem maradt ki a vadászatból, hiszen a vadász ember félig már a

sajátjának tartja azt a vadat, a melyet meglőhetett volna. Ha látta, azzal már eljegyezte magának; ha meg éppen elszalasztotta, akkor a lelkiismerete kezdi gyötörni s nincs nyugvása, míg puskaesőre nem kapja.

A főur tele volt sopánkodással.

„Kapnám én meg csak még egyszer azt a farkast! Rostát csinálnék belőle, pozdorjává lőném; csak annyit látnék meg belőle, mint egy szunyogszem.“

Hanem mikor a főurat magára hagyták a „Standján“, s megvigasztalták, hogy okvetlen erre fognak kitörni a farkasok: hát ekkor valami buskomor elfogultság vett erőt rajta.

Csikorgó hideg téli nap volt, a gyilkos levegőtől meggémberedett az ember keze. Az ilyen hideg idő gyámoltalanná teszi az embert s ez az állapot nem alkalmas a bátorság fokozására.

Könnyű hetykén beszélni az ártó vadállatok felől jó, meleg szobában, mikor az ember tagjainak minden izülete fölött feltétlen biztonsággal rendelkezik. Hanem kint az istenverte hidegben, térdig hóban állva, mikor az ember nyitott szeme könnybe lábad, az orrát kegyetlen inger csiklandozza s ha mozdulni akar csak egy milliméternyire is, előbb a vasnehézségü bundájának engedelmet kell kiereszokolni s mikor mindezek mellett azt sem tudja, hogy mikor s merről jön az ellenség: ez megviseli a vadász szívet, ha az még annyira megbarátkozott is a veszély tudatával.

„Csak jönne már az a farkas — dünnyögte a főur, — mert okvetlen itt fog kitörni, — a milyen szerencsém van. Aztán ha legalább oldalba kaphatnám, de a milyen bolond, még megteszi, hogy szemközt rohan reám; az ember sohasem lehet tisztában az ilyen vadállattal. Azt mondják különben, hogy a farkas nem is olyan vadállat... De bizony a multkor is megevett egy dohányost. Hanem lehet, hogy a dohányos kezdett ki vele; orron ütötte s erre a farkas felbőszült. A kutya is haragos, ha bántják, de a ki jól bán vele, az iránt még hálás is tud lenni. A farkas is kutyaféle, miért ne lehetne benne egy kis jóra való értelem: ha teszem füttyentene az ember s kenyeret dobna neki a táskájából. Még talán a farkát is megcsóválná; hisz a farkas nem is olyan rossz állat. Azután elmene szépen.“

A mint Gerzson ilyen önmegnyugtató eszmefuttatást tartott, előtte alig harmincz lépésnyire egy nagy ordas tört ki a eserjék közül s kellelten, lomha léptekkel egyenesen a főur irányába loholt.

A mint Gerzson tudomást vett a farkasról, abban a pillanatban leguggolt. Ezt szokta ő tenni, ha kacsára lőtt, fűrjre lőtt, nyulra lőtt.

Ebben feküdt a vadász talentuma, meg egy másikban: abban a bizonyos három szem serétben.

Mivelhogy nagy dolgot akart cselekedni, három szem srétnél többet nem eresztett a töltésébe. Miért? Hát hogy azt a kevés golyót annál nagyobb erővel

A volóczi gör. kath. templom.

lökje ki a puskapor; ne osztozzék meg a robbanás erejében egy marék ólom, hanem csak egy csipetnyi, ez a csipetnyi aztán bikát öl. Hát a farkast megöli-e?

A főur még alkudozott egy darabig a jobbik felével. „Ne bántsát az állatot, az is Isten teremtese. Nem lövöm meg szegényt, hátha békességgel tovább megy. Én sem vétettem neki, ő sem nekem. Hát ha tudja is azt a farkas, hogy én olyan jó ember vagyok. Ne szaladj hát nekem te bolond, mert bizony lelőlek. Hess — krss!!!

A neszre a farkas felkapta fejét egy pillanatra s barátságos tekintetet vetett a főurra, a mitől ennek fejébe szökött a vér.

Egy pillanat alatt végig futotta puska csövét s piff — paff! a mi azután történt az a menybeli hatóság intézkedése volt.

Mire a főur felnyitotta a szemeit, melyeket a ravasz elrántásakor az annál nagyobb biztonság kedvéért behunyt, ott feküdt előtte a pompás vad fehér ravatalon; még a füle botját sem mozgatta többé.

Attól fogva Gerzson le nem tudta venni szemét a vadról. „Ez hát az a kegyetlen állat, hiszen könnyű lelőni, még nyulnál is könnyebb. Csak most el ne vitassa valaki, hogy ő lőtte. Mert ez megesik. Avagy a hajtó is belebotolhatik s rá fogja, hogy ő ütötte agyon. Nem oda Buda!”

Óvatosan a fához támasztotta a puskáját, a lelőtt vadhoz lopózkodott s belekapaszkodott annak a hosszú farkába, úgy kezdte vonszolni a standjához.

Gyere csak haza koma. Nem félek már téled. hehe. Majd megkinállak egy kis szilvóriummal is hogy meg ne fázzál. Te meg cserébe nekem adod a meleg bundácskádat; áll az alku? He he.

Amint ilyen kedélyes ötletek között szánkóztatta [a bundást, az egyszerre villámgyorsasággal felugrott a négy lábára, aztán vesd el magad farkastól, papostól nyakába kapta a bus világot. Most már inkább ő szánkóztatta a főurat, a ki a világ minden kincséért el nem eresztette a megragadott farkat, hanem ezt görcsösen átszorítva, önmagából kikelve, iramodott a farkas nyomába.

A bundás érezte, hogy lóg valami a farka után; attól kétségbeesett s loholt ina szakadtáig egyenest az erdőt szegélyző árok szélén, melynek másik szélén a vadászok voltak felállítva. A főur utánna, nem kevésbé kétségbeesve talán, mint maga a farkas.

Igy érkeztek el az első standig. Ott a főur kiabálásra fogta a dolgot.

„Lőjjetek meg, fogjátok meg, mert mindjárt elszalad!”

Jó mondta a tiszteletes; szaladt bizony a bundás, mintha uj erőre kapott volna a rém kiáltásoktól. A főur nyomában. Egy szemhunyorítás alatt elérkeztek a második standhoz is.

„Hollá! Segítség! Lődd meg, mert már nem bírom!”

Lővésről persze szó sem lehetett, mert a veszett iramodás közben könnyen a főurat találhatta volna a golyó.

Meg aztán a ki a főurnak ezt a futtatását látta,

az hamarabb a hasához kapott, mint a fegyveréhez, mert azon nevetni kellett, kaczagni kellett, hogy a vadászoknak kiesett a puska a kezéből, a szeme könnyel telt meg, a torka elfulladt s valóságos göresök között esdettek irgalomért a tréfák jókedvű istenéhez.

A farkas pedig szaladt, eszeveszett erőlködéssel; a főur utána, mint egy nagy slep, s rekedt, fuldokló hangon kiabálta:

„Lőjjétek meg már . . . Az Isten áldja meg . . .”

Néhányan utána futottak, hogy a puska boldogabb végével lássák el a bundást. Arra a farkas nagyot gondolt s végső erőfeszítéssel átvette magát a hóval töltött árkon.

Hanem ez az ugrás már sok volt Gerzsonnak. Amint besüppedt a hó bizonytalan, botorkáló léptei alatt, kezeivel támpontok után kezdett kapkodni s markában mindösze néhány szál szőr maradt a bundás farkából a találkozás kellemes emlékeként maga Gerzson nyakig sülyedt a havas árokba.

A farkas pedig megmutatván még egyszer haragos hátulját a megrekedt üldözőnek, a jelentékeny megkönnyülés után gyorsan robogott tovább a hómezőn.

„Persze nem messze vihette a szürét — mondogatta a főur elmélázva az esemény fölött, — mert rögtön éreztem, hogy nem úgy szaladt, mint a hogy az egészséges farkas szokott.”

B. B.

Képeinkhez.

Csempészek. Hideg téli időben, hóval takart hegyszakadékok között, uttalan utakon ugyan ki bolyong a havasok világában? Micsoda elszánt csapat az, a mely sötét éjszakákon, ködös reggeleken nekivág a rengeteg határhegységeknek? Sürgős dolguk lehet. Falvakat, városokat gondosan kerülik, vargabetűket irnak le, hogy emberekkel ne találkozzanak; hátukon viszik súlyos batyujokat, mert lovakkal járt utakon kellene haladniuk. Gyanus dolog. Első tekintetre észre venni, hogy csempészek ezek. Értékes dugárukat visznek át a határon, átesempészik a vámvonalon, természetesen vám nélkül. Egyes ezikkeknek igen magas vámjai vannak, azért oly drágák. Ha tehát a csempészeknek ezeket a ezikket a vám lefizetése nélkül sikerül átesempésznük a határon, jelentékeny haszonra tesznek szert. De ezért a törvényellenes keresetért ugyanesak meg kell szenvedniök. A vámvonal őrizet alatt van s csak nagy furfanggal, sokszor életüket is veszélyeztetve juthatnak át azon a dugárusok. Előbb az örök vigyázó szemei elől bujkálnak, azután a havasok uttalan utjain a szigorú természettel veszik fel a harcot. Csak ha a hegységek tömkelegéből szerencsén kikerültek, van nyert ügyük, de annyi fáradsággal és kockázattal, hogy ezek árán tisztességes uton is bizonyára jó keresetre tehettek volna szert.

sággal és kockázattal, hogy ezek árán tisztességes uton is bizonyára jó keresetre tehettek volna szert.

A volóczi görög katolikus templom. Bájos kis képben mutatjuk be a volóczi görög katolikusok anyaszentegyházát. Fából készült, apró kis épületek biz azok, de a természet alkotásai, melyek azt körül övezik, oly elragadóak, milyeneket az Ur csak jókedvében teremthetett. És ezekben a kis fatemplomkákban a buzgó hivek imája éppen olyan kedves az Istennek, mint bárhol másutt. Valóságos kis paradicsom az a völgy, a melyben az apró Volóczi község fekszik, bármely szegény is tehát a népe, de nincs az a gazdag ember, a ki meg tudná venni azokat a természeti szépségeket, a melyeket neki Isten jó kedvéből adott.

Számrejtvény.

— Szédeczky Lászlóné-től. —

- 1, 2, 20, 11, 5. A világ folyását intézi,
- 12, 6, 20. Tisza mentén sokat lehet találni.
- 3, 4, 19, 11, 10. Farsangkor mulatoznak benne,
- 13, 5, 17, 15. Gyermek meg e nélkül nem lenne.
- 14, 18, 16. Legtöbb növényünk ennek köszöni létét.
- 8, 13, 19, 18. Sertésnek fokezza hizóképességét.
- 6, 7, 9, 6, 2. Kívánom minden magyar háznak.
- 1—20. Legszebb jelszava fajunknak.

A talány helyes megfejtői között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.

Megfejtési határidő február 1.

Lapunk 2. számában közölt kockakatalány megfejtése:

s	á	r	a
á	r	u	l
r	u	h	a
a	l	a	p

Helyesen fejtették meg: Koleszárits Ferenczné, Timon Emilné, Nagy Ibolyka, Gombkötő N. János, Tamás Kálmán, Koleszárits Ferenc, Hajdu István, Járossy Sándor, Murányi Ferenc.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Többeknek. Az előfizetés beérkeztét a lap küldése bizonyítja.

Alábbi t. előfizetőink egész éves előfizetésük fejében 2 frt 60 kr. helyett csak 2 frtot küldvén be, kérjük a hiányzó 60 kr. mielőbbi beküldését, ellenkező esetben nem egész évre, hanem csak tíz óra számíthatjuk az előfizetést.

Érdek György, Független kör Kaczag, Gazdakör Ó-Kanizsa, Sipos Mihály, báró Mednyánszky Mathovic Hugó, Imre Sándor, Bujdosó Mihály, Katolikus kör Gyula, Kulter István, Hódig Bálintné, Rusznyák István.

Előbbiekén kívül az alábbi t. előfizetőink fél éves előfizetésük fejében csak 1 frtot küldvén be, kérjük a hiányzó 30 kr. mielőbbi beküldését, ellenkező esetben *nem hat hóra, hanem csak öt hóra számíthatjuk előfizetésüket.*

Ujvárossy Bertalan, Fűry József, Egyed Kálmán, Földékszálló ölc.kör, Gáspár István, ifj. Drenkó János, Szilágyi József, Bartal György, Still József, Szigeti György, Ujj György, Tóth János, Berecz István, Vass János, Tücsök János, Porteleki István, Gyulai Sándor, Giszter János, Danda Sándor, Körösi Ferencz, György Ferencz, Kaveggia Károly.

Továbbá következő t. előfizetőink negyedéves előfizetés fejében 70 kr. helyett csak 50 krt küldöttek, kérjük a hiányzó 20 kr. mielőbbi beküldését, ellenkező esetben *nem három, hanem csak két hóra számíthatjuk az előfizetést.*

Perlác János, Nagy Sándor, Barkóczi Péter, Bella András, Fűcsövics Ferencz, Tolraj Sándor, ifj. Illésy István, Jánosy Pál, Mihálka Lajos, Boros Gergely.

Az előfizetés mielőbbi pótlása amál inkább czélszerű, mert a lap rendes küldését csak így biztosíthatjuk.

A Karikás bácsi könyve e hó végével jelenik meg. Kellemes meglepetést fognak benne az olvasók találni. Megrendelhető 35 kr. előleges beküldése mellett a kiadó-hivatalnál. — **Tamás József** urnak. A fegyveradó ügyben kirótt bírság jogosságához nem szólhatunk, mert a tényállást nem ismerjük. Az bizonyos, hogy nem elég a fegyveradót fizetni, hanem idején be is kell a fegyvert jelenteni. A fegyveradó kötelezettségtől csak úgy szabadulhat, ha tulád a fegyveren vagy ha azt lövészi célra alkalmatlanná teszi. József főberezeghez folyamondvány alakjában kell írni. Címe: Ó fensége József cs. és kir. Főherczeg ur stb. Megszólítás: Fenséges Főherczeg! Kegyes szívű uram! A levél Ó fensége József cs. és kir. Főherczeg ur udvarmesteri Hivatalához czimzendő Alesuthra. — **Turóczy József** urnak. Mint jeleztük, Karikás bácsi könyve e hó végén fog megjelenni. Megjelenése után azonnal megküldjük. **Deli Sándor** urnak. A pénzt megkaptuk s a könyvet rögtön megjelenése után megküldjük. — **Z. L.** urnak Kis-Keszi. Cséplőgép hajtására a kis gazda kezébe a 3 lóerős petroleum motor teljesen megfelel, mert ezzel a 17 hüvelykes szeges cséplőgépet jól el lehet hajtani. Az olyan cséplőgép, melyen egyszerű tisztító szerkezet is van, szintén hajtható a 3 lóerő petroleum motorral. Kezeléséhez nem kell gépész, maga a gazda is kezelheti. Szerkezete annyira egyszerű, hogy azzal hamar meg lehet ismerkedni. Az ilyen három lóerős petroleum motor, mely amyi erőt ad, mintha hat ló lenne járgányba fogva, 1500 forintért kapható Budapesten a Ganz és Tsa. gépgyárában, hol bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel is szívesen szolgálnak. A Ganz és Társa gépgyára Budán van, II. ker., Ganz-utca. — **Horváth Pál** urnak. Menjen el a telekkönyvi hivatalba utánanézni, hogy a kérvény háza átíratására nézve be van e már adva. Ha nincs, legezélszerűbb volna a jegyzőnél megsüregtetni, hogy adja be mielőbb és ha nem teszi, a szolgabíró áll ellene jelentést tenni. — **Egy előfizető.** Január 2-án kelt levelét is, a mostanit is megkaptuk. Azonnal nem válaszolhatunk rá, mert a fegyverek dolgának utána kellett járni. 1. A fegyverekért, daczára esekély öbnagyságuknak, adó fizetendő, mert azok tényleg vadászfegyverek. 2. A gyűjtött bélyegeket egyes jótékony társulatok és intézetek szokták értékesíteni. Így tudomásunk szerint a fehérkereszt-egylet is (Budapest, Tüzoltó-utca). A szivarvégeket pedig a honvédménházban levő öreg 48-as honvédek pipázzák el. — **Balázs Kálmán** urnak. 1. Ha ingatlan vett, még ha az árvaké is, senki sem kényszerítheti, hogy a maga nevére tábláztassa. De ezt tenni már csak azért is czélszerű, hogy a további zavaroknak elejét vegye. Ha az árvák ingatlanának csak egy részét vette meg és nem az egészet, akkor az árvaszék kikötheti az átíratás köteleességét és azt is, hogy a költségeket a vevő viselje. 2. A mit a három évi fizetési kötelezettségről irtunk, az áll. 3. A kívánt könyvvel nem rendelkezünk. — **Mihálk Gáspár** urnak. Telivér mémek utódja minden lótól csak félvér,

ha a kanca maga is nem volt telivér. — **Wegh János** urnak. K.-Nagy-Mihály. A törvénytelen származásu gyermek, ha már egybekeltek, törvényesíthető. Menjen el a plébánoshoz, az meg fogja adni a kellő felvilágosítást. — **Bella András**, Dejtár. Fia nagykorúsítását az árvaszéknél kell kérvényeznie. Költségbe nem szokott azt kerülni.

Budapesti piaczi árák.

Budapest, január hó 22-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg *tiszavidéki* 12.40 frttól 13.20 frtig, *pestvidéki* 12.45 frttól 13.20 frtig, *fehértmegyei* 12.45 frttól 13.20 frtig, *bácskai* 00.00 frttól 00.00 frtig, *bánsági* 00.00 frttól 00.00 frtig.

Rozs 70—72 kg. 8.60 frttól 8.70 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 6.20 forinttól 6.50 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 6.70 frttól 7.40 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 8.00 frttól 9.50 frtig.

Zab 39—41 kg. 6.30 frttól 6.65 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.10 frttól 5.25 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz. 0 1 2 3 4 5 6 7 8

19.70 19.40 19.30 18.70 18.50 18.20 17.90 15.80 13.50

Buzakorpa, finom 7.50-7.60, durva 4.00—4.40 trtszákkal együtt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 270—295 frtig; *gyenge minőségűért* 200—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű mm.-ként* élőszulyban 30—32 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 25—29 frtig. *Fejős tehén*, magyarfajta 100—180 forintig, tarka 85—140 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élőszulyért fizetnek minőség szerint 32—44 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussulyért fizetnek 46—65 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszulyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—52 frt., *vidéki sertés könnyű* páronként 250 kilóig 47—49 frt.

Baromfivásár. *Lud*, sovány, páronként 1.60—2.10 frtig, *kacska* 1.60—2.60 frtig, *tyúk* 1.20—1.50 frtig, *csirke* 70 kr.-tól 125 krig, *kappan* 1.20—1.80 frtig, *pulyka* 2.20—4.80 frtig.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 3.50—4.00 frt. *Szalonna* 80—85 krajczár. *Vaj* Ia. 108—140 kr., IIa. 100—110 kr. *Olvasztott vaj* 00—000 kr. *Méz sárga* csurgatott 40—70 kr. *Burgonya* sárga 2.30—3.00, rózsas 2.00—2.50, közönséges 75—85 kr., *paprika* 35—52 frtig, *hüvelyes paprika* 18—52 frtig métermázsánként.

Egyéb magvak: *mák* 30—33 frt; *bab fehér* nagyszemű 7—7.25 frt, *apró* 9—11 frt, *tarka* 9—12 frt, *lenese* 14—17 frt, *borsó* héjas 8.50—9.69 forint, *köles* 4.75—4.75 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repce* 13.00—13.50 frt. *Löhére* 40—50 frt mm.-ként.

Juhvásár: *hízallat ürü* páronként 16.00—22.50 frt, *feljavított juh* 11—14 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Takarmányvásár. *Régi széna* 2.40—2.90 frt, *muhar* 2.10—2.60 forint, *szupszalma* 1.50—1.60 frt, *alomszalma* 1.40—1.50 frt.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 11—18 kgként 80—88 frtig, *tehenbőr száraz* 77—80 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 29—35 frtig, *tehenbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 29—37 frtig. *Juhbőr*, gyapjas, páronként 36—43 frt.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Gőzcséplők

Pontos czim:

**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.**

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavú kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecskaavágók

Morzsolók

ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatói tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Desseffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmányt és szalmát eseséget

tűzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

☛ Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek. ☛

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körut 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökök.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-80 év köti időre kaspénzben. Birtokos felmondhat, pánsintézet nem mondhat fel. Osekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonnyolítás leg-rövidebb idő alatt.

— Convertálás helyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és katasteri birtokiv másolat. 40494

Ingtalan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körut 39.

Intézetünk az egyedül, mely az ország minden megyéjéből, haláságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által elemányszerűleg ajánlva van.

Az ezredéves orsz. kiállításon kitéve.

VARJU ÉS TÁRSA

cs. és kir. szab.

hangszer-ipar telep

BUDAPEST,

VIII. József-körut 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányu hangszereiket. Cimbalnok pedál nélkül 45, 55, 60, 65, 75 frtért pedálos 80 frttól feljebb. Cimbalmainkert 2 évi kezességet vállalunk. Iskolahegedűk 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtért és feljebb. Régi kijátszott hegedűk nagy választékban 15, 18, 22, 26, 30 frtért és feljebb.

Javítások elfogadtnak, gyorsan s pontosan eszközöltetnek.

Használt hangszerek becsérletnek.

☛ Arjegyzék ingyen és bérmentve. ☛
Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

Magyar Jelzálog-Hitelbank.

Hirdetmény.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank t. cz. részvényesei az 1898. január hó 26-ik napján déli 12 órakor a bank helyiségeiben (V., Nádor-utca 7. sz. a.) tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Az alapszabályok módosítása.
2. Az 1897. XXXII. t. czikk által községi kötelezőkre nézve előírt külön biztosító alap megalkotása.
3. A bank igazgatóságának a bank tőkéjére vonatkozó következő indítványai, melyek szerint:

- a) 97.000 [drb. 50%]-al, egyenkint 100 o. é. arany forinttal (= 250 frank = 202½ német birodalmi márka) befizetett részvény-jegy teljesen befizetett részvényekké alakíttassék át, illetőleg felszabadíttassék, a minek folytán a névleges tőke leszállítatik.
- b) a 10.300.000 o. é. arany forinttal befizetett tőke 47.000 drb. egyenkint 100 o. é. arany forinttal (= 250 frank = 202½ német birodalmi márka) befizetett új részvény kibocsátása által 15 millió o. é. arany forintra felemeltessék és hogy az összes 150.000 drb. részvény névértéke egyenkint 100 o. é. arany forintról szóljon:
- c) a jelenlegi, egyenkint 200 o. é. arany forinttal (= 500 frank = 405 német birodalmi márka) befizetett 3000 drb. részvény ketté választatik és illetve minden egyes ilyen részvény 2 drb. 100 o. é. arany forinttal teljesen befizetett részvényre kicseréltetik.

A részvények letehetők: Budapestben: a bank főpénztáránál (V., Nádor-utca 7. sz. a.) és a Magyar Leszámitoló-és Pénzváltóbanknál. Bécsben: az Union-Banknál. Párisban: a »Société générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France» ezimű banknál.

Az igazgatóság.

A részvények a részvényes által sajátkezőleg aláírandó jegyzékbe, számszerű sorrendben és pedig a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál 1. minden egyéb letéthelyen bejegyzendők. — A letéte a letett részvényekről térítvényt nyer és a részvények annak idején, a közgyűlés megtartása után, csakis ezen térítvény visszadása mellett fognak neki kiszolgáltatni.

Csúz és köszvény,

csúzos, fej- és fogszagatások, hülési és ficzomodási, valamint fagydagatások ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

DROXIDOLIN

nevű gyógyszer, melyek üvegeje 50 krajczár és 1 frtért kapható

Valódi minőségben kapható **HAVADI DÓZSA ÁRPÁD** gyógyszerész gyári raktárában
ESZTÉRGOM-TOKOD.

Főraktárak: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész urnál, Budapest, Király-utca 12. sz.

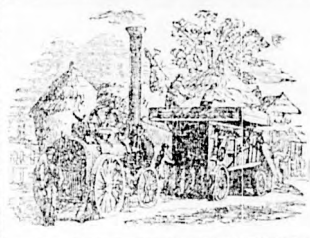
Dr. EGGER LEO és TÁRSA gyógyszerész uraknál, Budapest, Váci-körut 17. sz.

Köhögés, rekedtség,

tüdő és mellfájás, számarhurut, náthaláz (influenza), továbbá nehéz légzés és a torokbajok különböző ne-meinél

Turbolya mellszörp és bonbon

használható meglepő sikerrel. Üvegeje 1 frt, bonbon 30 krért kapható

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapesten, V. ker., Külső váczi-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigénye ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal féle

gőzmozgonyokat és gőzeséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” örlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- fémagas- és vasmórló-malmok teljes berendezését és takarmánycamrák feállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvény-társulat,

BUDAPESTEN,

ajánlanak:

Gépészeti s építési munkákat, vas-, acél- és fémöntvényeket, teljes malomberendezéseket, transzmissiókat, zúzóműveket, vízikerekeket jó eredménnyel pótló turbinákat, különösen pedig:

Hengerszékeket kéregöntetű hengerekkel mű- és parasztra-örléshez; kisebb nagyságu darálószékeket, melyek petroleumos vagy elektromos motorral kombinálva daráláshoz gazdasági czéokra kitünően beváltak.

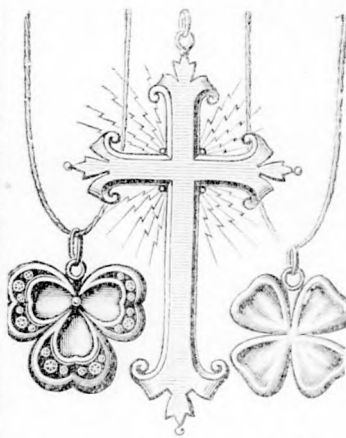
Petroleum-motorokat közönséges lámpa-petroleummal s adómentes benzinnel való hajtásra; ezen motorok előnyösen helyettesítik a kisebb gőzgépeket és járgányokat, kocsiakra szerelve mint petroleum-lokomobil cséplőgépek hajtására kiválóan alkalmasak. Üzemök biztos és nem tűzveszélyes, mert lámpa és szivattyu nélkül dolgoznak.

Elektromos áramot fejlesztő gépeket, melyek gőz- vagy petroleum-motorral, esetleg turbínával hajtva, ugy világításra, mint az egymástól távolabb álló épületekben elhelyezett tejjgazdasági, takarmány-aprózó, rostáló, cséplő, örlő stb. gazdasági gépek hajtására is alkalmasak.

Egészségi kereszt

v. lóhere alakú emlény.

Aki még nem jutott birtokába, rögtön rendelje meg az ereklje egészségi keresztet, vagy lóhere alakú emlényt, mert ezek valódi arany és ezüstből készítték, évek hossza után is értékesek.

Ezrek meg ezek

férfiak, nők, fiúk, leányok, öregek és fiatalok viselik ezen nagybecsű

talizmánt,

melyet illetőleg kivétel nélkül minden élő lénynek viselnie kellene.

Mindenki megengedheti magának a csekély kiadást egy ily általán elismert és kedvelt ékszerért, mely örök életig kedves ereklje.

Kereszt vagy lóhere

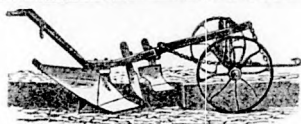
valódi ezüstből frt 1.50

valódi aranyból frt 5.—

selyemzsinóron, bérmentve haza szállítva.

Megrendeléseket az összeg beküldése, vagy utánvétel mellett eszközöl

FEKETE JULIUS, Bécs, V., Rüdiger-utca 1./F. U.

Ajánlom minden ekeversenyen első díjakat nyert egyetemes

ACZÉLEKÉIMET,

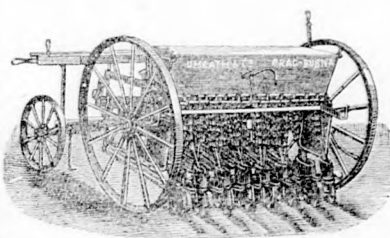
melyek anyag, kivétel s olcsó áráknál fogva az összes eddigi konkurrencziát legyőzni képesek.

Bächer Rudolf,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajművelő eszközök gyára

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a Melichar-féle

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

Melichar Ferencz

cs. és kir. szab. vetőgépgyára

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

„Fairbanks“ mérlegek

a legtökéletesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarokkal bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

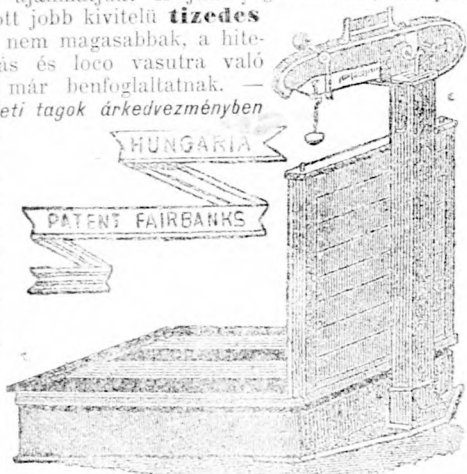
Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva úgy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

Gazdasági, szekér-, marha-, zák- és rak-tári mérlegeinket

ezélszerű és acélnak megfelelő szerkezetük-nél fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. A jutányos árakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tízedes mérlegek áráinál nem magasabbak, a hitelítés, esomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltatnak. —

Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyár-tásunk állami fel-ügyelet alatt áll.

Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-ut 12. címzendők. Ár-jegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

Fairbanks

mérleg és gépgyár részvény-társaság.
Budapest, Andrassy-ut 14. Gyár: Külső-vácsi-ut 146.

Mult évi forgalom: 25,223 mm.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség

figyelmét

a budapesti

gyapju-aukceziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

A bejelentéseknek eléggé korán való beérkezése esetén a czég annál nagyobb versengést biztosíthat ezen aukceziók részére, mivel még a téli hónapokban ébreszti a bel- és külföldi vevők érdeklődését.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtökéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtökéletesebb permetezőgép a VERMOREL-féle

„ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden verseny-nél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ára 20 forint esomagolással.

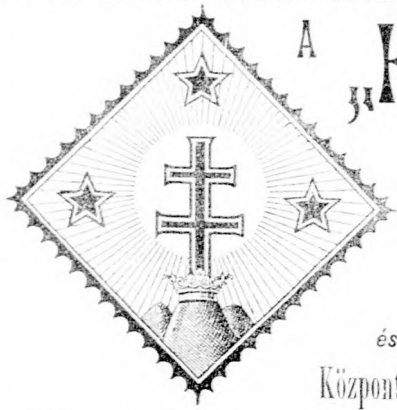
„AZURIN“ 1 fnt 25 kr. kilogrammja.

Aussigi 1-a „RÉZGÁLIC“ 25¹/₂ fnt munként, 26 kr. kgm-ként.

„RAFFLAHÁNC“ 42 kr. kilogrammja.

A t. cz. gazdák és szőlőbirtokosok figyelmébe.

Az előrelátható tömeges tavaszi megrendelésekből kifolyólag — késések elkerülése czéljából — kérjük különösen az „ECLAIR“ permetező megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb hozzánk juttatni.

A **HUNGARIA**

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ajánl:

Superfoszfátot,
Chilisalétromot

és minden más műtrágyaféléket, legjutányosabb áron es elismert kitünő minőségben.

Központi igazgatóság: BUDAPEST, V. ker., Váci-körut 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.

„Pátria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)